

LECZENIE ENDODONTYCZNE

■ 1. Wszystkie kanały korzeniowe zębów powinny zostać opracowane do:

- A) otworu fizjologicznego.
- B) otworu anatomicznego.
- C) otworu fizjologicznego + 1 mm.
- D) otworu fizjologicznego + 2 mm.
- E) Brak prawidłowej odpowiedzi.

■ 2. Zdjęcia sklepienia komory dokonasz:

- 1) ostro zakończonym wiertłem w kształcie walca.
- 2) tępo zakończonym wiertłem w kształcie walca.
- 3) końcówką wolnoobrotową.
- 4) końcówką szybkoobrotową.

A) 1, 2, 3, 4 B) 1, 2, 3 C) 1, 3 D) 2, 3 E) 1, 4

■ 3. Pozostawienie martwej miazgi w zachyłkach komory zęba powoduje:

- A) pojawienie się bólu nocnego w ciągu kilku dni od zabiegu.
- B) trwałe przebarwienie korony zęba.
- C) przebarwienie komory i korony zęba, które można usunąć, stosując płukankę z chlorheksydyny przez 14–30 dni.
- D) reakcję podobną do reakcji alergicznej, która może wywołać u pacjenta objawy ogólne w krótkim czasie.
- E) Brak prawidłowej odpowiedzi.

■ 4. Co zastosujesz w celu wybarwienia ujść kanałowych?

- A) 1–2% błękit metylenowy.
- B) Atropinę.

- C) Witaminę A z wyciśniętej kapsułki.
- D) Fluoresceinę.
- E) Wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

5. W celu zwiększenia bezpieczeństwa podczas zabiegu przy wykonywaniu procedury usunięcia miazgi z kanału korzeniowego o dużej średnicy za pomocą miazgociągu zastosujesz:

- A) jeden dosyć gruby miazgociąg.
- B) jeden stosunkowo cienki miazgociąg.
- C) miazgociąg cienki zanurzony wcześniej w 2% roztworze chlorheksydyny.
- D) dwa cienkie miazgociągi.
- E) Wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

6. Przed użyciem endodontycznych narzędzi maszynowych wymagane jest wstępne ręczne opracowanie kanału. Do jakiego rozmiaru według ISO należy opracować kanały ręcznie?

- A) 6–8.
- B) 10–15.
- C) 20–30.
- D) 25–35.
- E) Niezależnie od średnicy kanału zawsze jest możliwe użycie od razu narzędzi maszynowych.

7. Narzędzi endodontycznych np. pilników K o rozmiarze 35 według ISO można używać:

- A) jednorazowo.
- B) dwukrotnie.
- C) zawsze tylko do jednego pacjenta, ponieważ pilników nie można sterylizować.
- D) kilkakrotnie.
- E) Pilniki K występują tylko do rozmiaru 30.

- 8. Czym jest perforacja wierzchołka?
- A) Jest to zjawisko fizjologiczne.
 - B) Jest to zjawisko dotyczące tylko zębów stałych niedojrzałych.
 - C) Jest to przejście narzędziami endodontycznymi poza otwór anatomiczny.
 - D) Prawidłowe są odpowiedzi A + B.
 - E) Wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.
- 9. W jakiej odległości od otworu fizjologicznego znajduje się zwykle otwór anatomiczny?
- A) 0,1–0,2 mm.
 - B) 0,5–0,7 mm.
 - C) 1,5–2,5 mm.
 - D) 2–3 mm.
 - E) 4–5 mm.
- 10. Leczysz endodontycznie u 28-letniego pacjenta ząb 11; IAF dla pojedynczego kanału tego zęba wynosi 15, ile powinno wynosić MAF?
- A) 15.
 - B) 20.
 - C) 25.
 - D) 30–35.
 - E) 45–50.

Zapamiętaj!

IAF (initial apical file) – pierwsze narzędzie wprowadzone na długość roboczą, które lekko się klinuje.

MAF (master apical file) – najgrubsze narzędzie wprowadzane na długość roboczą.

FF (final file) – najszersze narzędzie wprowadzane do kanału.

11. Która z poniższych zasad dotyczących opracowywania kanałów zakażonych jest prawdziwa?

- A) Nie ma znaczenia, czy jest to kanał zakażony, czy nie – opracowanie kanałów jest identyczne.
- B) Kanały zakażone opracowuje się zawsze mniej niż niezakażone.
- C) Kanały zakażone opracowuje się zawsze szerzej niż niezakażone.
- D) W przypadku kanałów zakażonych stosuje się oszczędne płukanie chemiczne.
- E) Do płukania kanałów zakażonych nie stosuje się podchlorynu sodu.

12. Wybierz, które z poniższych metod opracowywania kanałów korzeniowych zębów należą do grupy metod wierzchołkowo-koronowych.

- 1) Metoda step-back.
- 2) Metoda crown-down.
- 3) Metoda tradycyjna.
- 4) Technika hybrydowa.
- 5) Technika zrównoważonej siły.

A) 1, 2, 3, 4, 5 B) 1, 2 C) 3, 4, 5 D) 4, 5 E) 1, 3

Zapamiętaj!

Metody opracowywania kanałów wierzchołkowo-koronowe:

- metoda tradycyjna,
- metoda step-back.

13. Wybierz błędne stwierdzenie na temat tradycyjnej techniki opracowywania kanałów korzeniowych zębów.

- A) Należy do metod wierzchołkowo-koronowych.
- B) Została opisana przez Ingle'a i jest niewłaściwa na przykład dla kłów szczęki.

- C) Wszystkie rozmiary narzędzi wprowadzane są na pełną długość roboczą.
- D) W tej technice możliwe jest pomijanie rozmiarów narzędzi, jednak nie więcej niż jeden raz.
- E) Metoda stosowana w kanałach prostych, okrągłych, o małej średnicy.

■ 14. Zaznacz zdanie fałszywe na temat techniki step-back.

- A) Wskazana jest do stosowania w kanałach prostych i zakrzywionych.
- B) Stosowana jest w opracowywaniu ręcznym i maszynowym.
- C) Żadne z narzędzi nie jest wprowadzane na tę samą długość, co poprzednie.
- D) W trakcie leczenia techniką step-back należy dokonywać rekapitulacji.
- E) Wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

■ 15. Rekapitulacji w metodzie step-back dokonuje się za pomocą narzędzia endodontycznego:

- A) w rozmiarze 20 według ISO.
- B) w rozmiarze IAF.
- C) w rozmiarze MAF.
- D) w rozmiarze FF.
- E) Brak prawidłowej odpowiedzi.

■ 16. Wybierz stwierdzenie fałszywe na temat techniki crown-down pressureless.

- A) Stanowi odwrotność techniki step-back.
- B) Początkowo opracowuje się tylko $\frac{1}{4}$ kanału od strony koronowej.
- C) Można ją stosować tylko w kanałach zakrzywionych, nie nadaje się do kanałów prostych.
- D) Prawidłowe są odpowiedzi B + C.
- E) Prawidłowe są odpowiedzi A + B + C.

17. Wybierz stwierdzenie fałszywe na temat techniki „balanced forces”.

- A) Stosuje się specjalne giętkie pilniczki o zmodyfikowanych nietnących wierzchołkach.
- B) Stosuje się pilniczki Flexofile.
- C) Narzędzie wprowadzone do kanału obraca się o 90–180 stopni zgodnie z ruchem wskazówek zegara.
- D) Zalecana jest do kanałów wąskich bądź częściowo zobliterowanych.
- E) Jest to metoda stosunkowo łatwa, ogranicza ryzyko powstawania stopni na ścianach kanału.

18. Które z wymienionych poniżej narzędzi są zalecane do opracowania kanałów zakrzywionych?

- 1) K-file RT.
- 2) Flex-o-file.
- 3) K-flex.
- 4) Felxicut file.

A) 1, 2, 3, 4 B) 2, 3, 4 C) 1, 3 D) 2, 4 E) 1, 2, 3

19. Wybierz stwierdzenie prawdziwe.

- A) Narzędzia endodontyczne ze stopu niklowo-tytanowego należy wstępnie dogiąć przed wprowadzeniem do kanału.
- B) Narzędzia endodontyczne stalowe należy wstępnie dogiąć przed wprowadzeniem do kanału.
- C) Do zdjęcia sklepienia komory przydatne są wiertła typu Gates-Glidden.
- D) Prawidłowe są odpowiedzi A + B.
- E) Prawidłowe są odpowiedzi A + B + C.

■ 20. Nadmanganian potasu w endodoncji może posłużyć do:

- A) uwidocznienia ujść kanałowych.
- B) płukania kanałów korzeniowych.
- C) ostatecznej dezynfekcji kanału tuż przed osuszeniem go sączkami papierowymi.
- D) minimalizacji reakcji alergicznych na różne stosowane preparaty płuczące.
- E) Prawidłowe są odpowiedzi C + D.

■ 21. Które spośród poniższych możesz zastosować przy opracowywaniu kanałów korzeniowych zębów jako preparaty naoliwiające?

- 1) Glicerynę.
- 2) Wodorotlenek wapnia.
- 3) AH Plus.
- 4) Gly-Oxide.
- 5) RC-Prep.

A) 1, 2, 3, 4, 5 B) 4, 5 C) 3, 4, 5 D) 1, 4, 5 E) 1, 3, 4, 5

■ 22. Wybierz cechy charakterystyczne dla narzędzi endodontycznych wykonanych ze stopu niklowo-tytanowego.

- 1) Niska elastyczność.
- 2) Zdolność powrotu do kształtu pierwotnego po wygięciu.
- 3) Brak możliwości wstępnego dogięcia.
- 4) Brak widoczności cech zużycia pod postacią odkształcenia narzędzia.

A) 1, 2, 3, 4 B) Tylko 2 C) 1, 2 D) 2, 3, 4 E) 1, 3

23. Wybierz błędną zasadę posługiwania się narzędziami maszynowymi niklowo-tytanowymi.

- A) Najczęściej należy wykonywać ruchy góra – dół.
- B) W odróżnieniu od narzędzi ręcznych kanały wystarczyć płukać co 3 rozmiary narzędzi.
- C) Narzędzia wprowadza się do kanału po uruchomieniu silnika.
- D) Przed zastosowaniem pierwszego narzędzia maszynowego kanał należy opracować narzędziami ręcznymi do rozmiaru narzędzi 10–15 według ISO.
- E) Wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

24. Wybierz stwierdzenia prawdziwe dotyczące urządzeń ultradźwiękowych stosowanych do opracowywania kanałów korzeniowych zębów.

- 1) Stosowanie urządzeń ultradźwiękowych zwiększa aktywność preparatów płuczących.
- 2) Działanie ultradźwięków jest szczególnie skuteczne w kanałach wąskich i zakrzywionych.
- 3) Narzędzia ultradźwiękowe najpierw wprowadza się do kanału, a dopiero po osiągnięciu długości roboczej włącza się urządzenie.

A) 1, 2, 3 B) 2, 3 C) 1, 3 D) 1, 2 E) Tylko 2

25. Które z wymienionych poniżej środków nie są stosowane do płukania kanałów korzeniowych zębów?

- 1) Podchloryn sodu.
- 2) Woda utleniona.
- 3) Roztwór soli fizjologicznej.
- 4) EDTA.
- 5) Kwas cytrynowy.
- 6) Alkohol.
- 7) Krezofen.

A) 2, 3, 6, 7 B) 2, 4, 6 C) 3, 6, 7 D) 1, 2, 3, 7 E) Tylko 7

26. Wskaż, jakiej substancji stosowanej w endodoncji dotyczy opis: „Środek ten ma silne działanie bakteriobójcze, a także wybielające. W kontakcie z materiałem organicznym ulega inaktywacji na produkty, które są nieszkodliwe”.

- A) Podchlorynu sodu.
- B) EDTA.
- C) Kwasu cytrynowego.
- D) Roztworu soli fizjologicznej.
- E) Alkoholu izopropylowego.

27. Wybierz zdanie fałszywe na temat podchlorynu sodu stosowanego w płukaniu kanałów korzeniowych zębów.

- A) Działanie bakteriobójcze związane jest ze zdolnością do tworzenia grup chloro-aminowych, co z kolei powoduje rozpuszczanie białek.
- B) Obecnie uważa się go za najskuteczniejszy w usuwaniu biofilmu bakteryjnego.
- C) Szczególnie poleca się do płukania kanałów z resorpcją wewnętrzną zębiny roztwór 2%.
- D) W celu zwiększenia jego efektywności płyn można podgrzać do temperatury ciała.
- E) Najlepiej zwiększa się jego efektywność poprzez aktywację za pomocą ultradźwięków.

28. Który z poniższych preparatów lubrykujących stosowanych w endodoncji nie zawiera EDTA?

- A) Gly-Oxide.
- B) RC-Prep.
- C) File-Eze.
- D) Endo-Prep.
- E) Wszystkie powyższe zawierają EDTA.

29. Z jakiego powodu należy przeprowadzić szczególnie obfite płukanie podchlorynem sodu po zastosowaniu środków lubrykujących zawierających mocznik?

- A) Resztki nadtlenu mocznika mogą być przyczyną ostrych objawów zapalnych w tkankach okołowierzchołkowych, co jest spowodowane wydzielaniem cząsteczek tlenu.
- B) Związki mocznika znacząco utrudniają powstanie szczelnego połączenia pomiędzy ćwiekami gutaperkowymi a uszczelniaczami na bazie żywicy epoksydowej.
- C) Mocznik po dłuższym czasie pozostawiania w zamkniętym kanale korzeniowym zęba może doprowadzić do powstania reakcji alergicznej, a nawet wstrząsu anafilaktycznego.
- D) Prawidłowe są odpowiedzi A + B.
- E) Wszystkie odpowiedzi są prawidłowe.

30. Wybierz zdanie fałszywe na temat kwasu cytrynowego.

- A) Produkcja przemysłowa opiera się na fermentacji cukru przez kultury pleśni *Aspergillus niger*.
- B) Stanowi alternatywę dla wersenianu sodu jako środka płuczącego kanały.
- C) W endodoncji używany jest w stężeniu 40–50%.
- D) Ze względu na wystarczające właściwości przeciwbakteryjne może być używany jako pojedynczy środek płuczący do kanałów.
- E) W połączeniu z NaOCl w krótszym czasie usuwa warstwę mazistą.

POWIKŁANIA LECZENIA ENDODONTYCZNEGO

1. W wyniku niewłaściwego zastosowania środka dewitalizującego może dojść do:

- 1) przesączenia leku na przyzębie brzeżne.
- 2) powstania podrażnień tkanek okołowierzchołkowych.